

İNTERNETİN GELECEĞİ: METAVERSE

Son günlerde sıkça gündeme gelen teknolojik kavram "metaverse" (evren ötesi, kurgusal evren), Ondokuz Mayıs Üniversitesinde (OMÜ) düzenlenen etkinlikle mercek altına alındı.

A taturk Kongre ve Kültür Merkezinde (AKM) "Metaverse Etkinliği" başlığıyla panel formatında düzenlenen programda, sektörden önemli isimler ağırlandı. Türkiye Metaverse Platformu Başkanı Levent Eraslan, Blockchain & Metaverse Akademisi Kurucusu Devrim Danyal ile Bilkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğretim üyesi Doç. Dr. Pinar Çağlayan Aksoy'un davetli olduğu programın moderatörlüğünü ise OMÜ Mühendislik Fakültesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümünden Dr. Öğr. Üyesi İsmail İleri üstlendi. Etkinliği: Rektör Prof. Dr. Yavuz Ünal, Atakum Belediye Başkanı Cemil Deveci, Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Cengiz Batuk, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürü Selahattin Altunsoy, Samsun Teknopark Genel Müdürü Ekrem Altan, akademisyenler ve çok sayıda öğrenci takip etti.

Rektör Ünal "Teknopark, sektörün elinden tutarak yürüyor"

Panelin açılışında konuşan Rektör Prof. Dr. Yavuz Ünal "Samsun Teknopark, sadece yapısal düzenleme olarak görülmemeli. Tam aksine Teknopark; teknolojik imkânlar üzerinden geleceğin dünyasını, sektörün içerisinde ve sektörün elinden tutarak hızlı bir şekilde yürütmeyi hedefleyen bir yapıdır. Teknopark bunu büyük oranda başardı, ayrıca OMÜ ve Samsun Üniversitesinin (SAMÜ) ortaklı-

ğında Balıca ek alanının da dâhil edilmesiyle yeni bir boyut kazandı. Önümüzdeki zaman içerisinde Samsun'a katkı sağlayacak yeni bir gelişme olacak." dedi.

OMÜ'de siber güvenlikle ilgili yatırımlar

OMÜ'deki siber güvenlik alanında atılan somut adımlardan bahseden Prof. Dr. Rektör Yavuz Ünal "Bu gelişmeler içerisinde Organize Sanayi Bölgesi'nde OMÜ'ye ait olan 'Kuluçka Merkezi' açıldı ve arkasından yine OMÜ Olimpik Yüzme Havuzu ve Spor Merkezinin yanındaki alan da 'Yazılım Üssü' olarak tanımlandı. Aynı zamanda kampüste Siber Güvenlik Meslek Yüksekokulu kurmayı planlıyoruz. Haveten Siber Güvenlik ve Bilişim Teknolojileri Uygulama ve Araştırma Merkezinin OMÜ'de kurulmuş olması, dünyada ve teknolojideki değişimin karşısında OMÜ'nün kararlı duruşunu göstermekte. Şunu vurgulamalıyım ki Teknopark, sanayi ve teknoloji arasında motor görevi görüyor." diye konuştu.

"Küreselleşen dünyada artık dışarıda kalma ihtimali yok"

Teknolojiye geri kalmanın, günümüz dünyasında imkânsız olduğuna işaret eden Rektör Ünal, "Eğer teknolojiyi kullanamıyorsanız teknoloji sizi kullanıyor demektir. İnsan bilmediği şeye ya düşman olur ya uzak durur. Ancak küreselleşen dünyada artık dışarıda kalma ihtimali yok. Dolayısıyla üniversitelerle düşen, söz konusu sektörde öne geçip adından söz ettirecek işlere imza atmaktır. Bu panelde, üzerine birtakım anlamların yüklendiği, kimliklerin inşa edildiği, sosyal katmanlarda pozisyonların biçimlendiği kavramların gündemimize girmesini ve doğru yerde durarak o kavramlarla ilişki kurmayı konuşacağız ve sanal dünyayı biçimlendireceğiz." ifadelerini kullandı. Açılış konuşmasının ardından paneli Metaverse nedir? Metaverse ile bizleri nasıl bir gelecek bekliyor? Sanal evrenin imkânlarından nasıl faydalanabiliriz? Yapay evrenin neden olduğu sosyal problemler ve bunlara dair yasal düzenlemeler hakkında neler biliyoruz? vb. sorular etrafında etkileşimli olarak gerçekleştirildi.

"Ülke olarak hem yazılımda hem de uygulamada çok iyiyiz"

Dr. Öğr. Üyesi İsmail İleri'nin yönettiği panelde, metaverse'in ne olduğu sorusuna cevap veren Türkiye Metaverse Platformu Başkanı Prof. Dr. Levent Eraslan, sunuları dyle getirdi: "Metaverse, bir doğal sonuçtur ve web 1.0 ile web 2.0'a baktığımızda bunları görüyoruz. Web 1.0 dönemi bizim izleyicisi olduğumuz zamanlardı, karşından bir şey yüklenirdi ve biz onu sadece izlerdik,

Web 2.0 sosyal medyayı da kapsıyor, yani bu mecrada hem ürettik hem de karşı

tarafından dindedik ve izledik. Web 3.0 ise metaverse dediğimiz sistem, merkeziyetsiz bir yapı. Bu sistemin çeşitli bileşenleri var. Örneğin blockchain bilmeden bu alanda barınamazsınız. Blockchain ise gelecek dünyanın bir onay merkezi konumunda. Kamu, bu konuda biraz geride kaldı. Biz ise bu konuyu çok erken ele aldık ve bu çok sevindirici bir gelişme. Ülke olarak Avrupa'dan çok ileri bir durumdayız. Hem yazılımda hem de uygulamada çok iyiyiz. Metavision adlı platform ise ülkemize ait. Bu platformda evren oluşturup kendi sistemimizi kuruyoruz. Dolayısıyla bu bizim geleceğimizi, ekonomimizi, kültürümüzü değiştirecek. Girişimcilik, konveksiyonel (geleneksel) alandan çıkarak dijital girişimcilğe dönüştü. Bizler artık dijital girişimciliği zihinlere yerleştirmeliyiz. Sosyal Medya ve Dijital Güvenlik Eğitim Araştırma Merkezimiz (SODIMER) var ve biz bu konuları orada ücretsiz öğretiyoruz. Öğrencilerimizi de Merkezimize bekliyoruz."

"Metaverse, kendi dünya ve karakterimizi oluşturduğumuz bir sistem"

Blok zincir konusunda ki soruları yanıtlayan panelistlerden Devrim Danyal, metaverse'in 2000'li yıllardan sonra özgürlük kavramı olarak nitelendirildiğine atıfta bulunarak "Blok zincir, akıllı sözleşme, NFT (non-fungible token / takas edilemeyen anlamına gelen bu kavram, her türden dijital varlığın benzersiz olduğunu ve sahibini ifade ediyor), metaverse gibi kavramlar son 10 senede hayatımıza girmeye başladı. Hayatımızı bizden daha hızlı çalışan makinalara devrediyoruz. İlk başından

beri metaverse'i öte evren olarak tanımlıyoruz. Gerçek dünyada sıkıntılarımızdan, sorunlarımızdan uzaklaşarak kendimize bir dünya ve karakter oluşturuyoruz. 4 tane temel bileşenimiz var: Allabe, notalar, renkler ve dijitallik. Biz bu 4 bileşeni, dünyayı nasıl geçmişten günümüze getirdiysek aynı şekilde örnekleştirip çok daha hızlı, çok daha istenen ve çok daha farklı formatlarda karşımıza çıkan metaverse kurgularıyla da görünürlüğe getiriyoruz. Dünya üzerinde en büyük sıkıntılardan biri güven. Blok sistem, kayıt ekosisteminde güvenilecek yeni bir mecradır. Metaverse'i de bunun üzerinde işleyen yeni bir dünya olarak tanımlıyoruz." sözlerine yer verdi.

"Hak ihlali durumunda mahkemeye başvurulabilecek"

Bir diğer panelist Doç. Dr. Pinar Çağlayan Ersoy ise metaverse ile bilişim hukuku arasındaki bağdan söz ederken bu süreçte dair şöyle konuştu: "Merkeziyetsizlik kavramı ortaya çıktıktan sonra hukuk sistemine ihtiyaç olup olmadığı sorgulandı. Bu sistemde kişiler gerçek hayattaki kimliklerini belirtmek zorunda değiller, anonim bir şekilde bu alanda var olabiliyorlar. Olası bir hak ve menfaat ihlalinde muhatap bulunmaması durumunda nasıl dava açılacağı konusunun hukuk alanında bu kadar ilgi görmesi beklenmiyordu. Fakat son yıllarda görüyoruz ki blockchain, NFT, kripto ve metaverse kaynaklı uyuşmazlıklar yavaş yavaş mahkemelerin önüne taşınmaya başladı."

Panelin akabinde düzenlenen "Dijital Yarışmada" ise metaverse hakkında 24 soru soruldu. Yarışmada en çok doğru yanıt veren yarışmacı akıllı saat kazanırken diğer yarışmacılara da mansiyon ödülü verildi. Yarışma sonrasında konuk panelistlere, Samsun Teknopark Genel Müdürü Ekrem Altan tarafından hediyeler takdim edildi. AKM'de düzenlenen "Metaverse Etkinliği", firmaların stantlarındaki etkinlik ve sunumlarla devam etti.

Semih SANDIKÇI